

Selvrenseren – Tale i København Vineyard – 8/5-2011

Jeg skal i dag fortsætte vores tema ”Kæft, trit og retning”.

Det mange mennesker ser, når de ser på kirken og kristne, er en bestemt konservativ moral, som alle skal underlægge sig for at blive accepteret.

Handler Bibelens budskab virkelig om et bestemt moralsk regelsæt?

Er det nødvendigt at se sig selv, som et ondt og forfærdeligt menneske, før den kristne tro giver nogen mening? Før jeg kan tage imod tilgivelse?

Jeg tror ikke, det er forkert at sige, at der i dag ligger en dyb modvilje mod kirker og kristne hos folk i den vestlige verden, fordi kirken så ofte har påtaget sig rollen som bedrevidende og nedladende.

Og noget af det værste er, når kristne igen og igen bekræfter folks fordomme ved at være snæversynede, hykleriske og fordømmende i forhold til sin omverden.

Som om kirken har mandat til at være hele samfundets moralske vogter.

På den anden side er der mange af os i kirken, der spørger os selv: Hvis Gud tilgiver mig, kan jeg så leve ligesom jeg vil? Eller: Jeg gør mit bedste for at leve op til Gud bud, men føler mig alligevel forkert...

Vi skal læse en historie sammen, som Jesus fortalte til sine tilhørere:

Luk 18:9-14

Derefter fortalte Jesus en historie til nogle, som var stolte over deres egen fromhed og følte sig højt hævet over andre: »To mænd gik op til templet for at bede. Den ene var farisæer, den anden var skatteopkræver. Farisæeren stillede sig frem foran de andre og bad således: 'Jeg takker dig, Gud, at jeg ikke er som så mange andre: røvere, ægteskabsbrydere og andre onde mennesker - eller som den skatteopkræver, der står derhenne. Jeg faster to dage om ugen, og jeg giver tiende af alt, hvad jeg tjener.' Skatteopkræveren stod for sig selv med sænket blik. Han slog sig brødebetyngt for brystet og sagde med fortvivlelse i stemmen: 'Åh, Gud, vær nådig mod mig. Jeg er en synder.' Det siger jeg jer: Det var skatteopkræveren, der blev accepteret af Gud, ikke farisæeren! For de, der ophøjer sig selv, skal ydmyges, men de, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.«

Udlægning

Dette er en meget enkel historie om, hvilken indstilling Gud ønsker, vi skal komme til ham med.

Det er ikke den indstilling, som mennesker i generationer og i alle kulturer har taget for givet.

Det var en chokerende historie for tilhørende, fordi de regnede den korrekte religiøse adfærd for at være den vigtigste vej til at kende Gud.

Jesus sætter det på spidsen: Kontrasten mellem en bedende religiøs mand og en forhadet skatteopkræver.

Fromme jøder på den tid satte en ære i at faste mandage og torsdage. Og de gav ikke bare tiende af deres udbytte på marken, som loven foreskrev, men også af urterne i deres have.

Over for farisæeren som havde en høj status både i samfundet og i det religiøse system, står en skatteopkræver.

Skatteopkræveren, som var en af de mest forhadte skikkelser i datidens samfund, er kontrasten.

Skatteopkræverne arbejdede for romerne, besættelsesmagten. De krævede penge ind og stak til side til sig selv. De udnyttede deres eget folk til fordel for den romerske besættelsesmagt.

De kan sammenlignes med de folk, der samarbejdede med tyskerne under Anden Verdenskrig og tjente mange penge på at hjælpe nazisterne med deres krig og besættelse af landet.

Det er den bredt respekterede hellige, åndelige mand overfor den grådige, egoistiske og kriminelle.

Det er Dalai Lama overfor den lokale narkopusher.

Alligevel er historiens overraskende pointe, at det skatteopkræveren, der bliver accepteret af Gud.

Nøglen til historien er, at farisæeren slet ikke beder rigtigt.

Han udtaler fromme ord og laver fromme bevægelser i fromt tøj, men han har kun sig selv i tankerne.

”Han kaster et blik mod Gud, men fordyber sig i sig selv.” – Plummer.

”Han takker Gud for, hvad han er, ikke hvad Gud er” – J.N.Darby.

Gud forkaster farisæereren hykleri, men tager imod skatteopkræveren.

Fortolkning

Farisæeren

For nogle af os minder farisæeren os om alle de skandaler, som kirken er kendt for. Religiøse mænd i farvede kostumer, der udfører religiøse ritualer, men bag kulisserne er bundkorrupte.

Tænk fx på selvskandalerne i den katolske kirke med misbrug af mindreårige.

Den kristne kirke har i århundreder været kendt for at prædike ikke bare selvdisciplin og ordentlighed, men også fordømmelse, bedrevidenhed og moralsk arrogance.

I dag ser mange mennesker på de kristne som denne farisæer. Han personificerer alt det, som folk ikke kan lide ved den kristne tro og dem, som hævder at have fundet ”sandheden”.

Kirkens fordømmelse af andre mennesker, der ikke har den rette tro. Kirkens fordømmelse af menneskers seksualmoral, folk med anden seksuel orientering. Kirkens fordømmelse af aborter. Kirkens fordømmelse af den forkerte musik, den forkerte livsstil, den forkerte måde at se ud på osv.

Selvom Bibelen selvfølgelig har nogle meget relevante ting at sige om det alt sammen, så er det bare så evigt opslidende at høre på kirkens moralprædikener og fordømmelse af alt og alle gennem tiderne, og jeg tror, at mennesker i Danmark efter 1000 år endelig er ved at være trætte af det.

Det budskab Jesus kommer med, handler ikke om, at vi skal lære selvdisciplin og gå i det rigtige tøj.

Når man ser amerikanske film, virker det som om, at slips og sideskilning er en del af pakken, hvis man vil tro på Bibelens budskab.

Sid pænt, vær stille, opfør dig ordentligt. I hvert fald, når nogen lægger mærke til dig!

Verden omkring kan sagtens gennemskue hykleriet, når religiøse mennesker sætter jeg op på en kæphæst.

Vi skal holde op med at være farisæere. Det er jo det, Jesus vil fortælle med historien.

Flemming talte sidste søndag om storebror-komplekset i Luk 15.

Den selvretfærdige storebror, der tror, han har sit på det tørre, men ikke har kærlighed til sin egen bror.

I kærlighedskapitlet i 1. Kor. 13 kan vi læse, at intet har værdi uden det gøres med kærlighed.

Når de gode ting, vi gør bliver efterfulgt af arrogance, selvretfærdighed og en ophøjelse af os selv. Så mister de deres værdi hos Gud. Jesus siger i Bjergprædikenen:

Matt. 6:5,

"Når I beder, skal I ikke være som de selvretfærdige hyklere. De elsker at stille sig op og bede i synagogerne og på gadehjørnerne, for at folk skal lægge mærke til dem. Det siger jeg jer: De har allerede fået deres fulde løn."

Skatteopkræveren

Hvad så med skatteopkræveren? Er han en figur som vi kan forholde os til i vores postmoderne kultur?

En skatteopkræver lyder måske ikke så slemt, men hvad hvis vi gør ham til en rigtig led fætter.

Måske hvis vi pimper ham lidt op og gør ham til en rigtig sej gangstertype. Ond, men street? **(BILLEDE)**

Skatteopkræveren som slår sig selv for brystet og siger: "Åh Gud, vær nådig mod mig", har den postmoderne dansker lige så svært ved at forholde sig til.

Problemet er , at vi i vores kultur bliver opdraget til, at vi **er** gode mennesker.

I vores tid, så er det ikke cool at skamme sig over sit liv.

Hvor mange interviews har du ikke hørt med rockstjerner og andre kendte, der bliver spurgt, hvad de ville have gjort anderledes, hvor svaret er: "Ingenting, jeg fortryder ikke noget, det er alt sammen en del af, hvem jeg er."

Og så sidder alle og tænker: "sejt". Sikke en selvsikkerhed, det er helt fantastisk.

Ind i denne kultur kommer vi med det kristne budskab om tilgivelse for synder, og ofte kommer vi ret galt afsted med at forklare.

Jeg så en kort reklame for et nyt TV-debatprogram. En ung kristen fyr og en tilsvarende ateist:

”Når jeg finder ud af, hvor forfærdeligt et menneske, jeg er...”, ”Jeg kan også opfinde en lyserød elefant”.

Så sidder denne her pæne, flinke unge mand med rødt hår (det var ikke mig!) og fortæller om, hvor forfærdeligt et menneske, han er... Har du da slået nogen ihjel? Sælger du stoffer til mindreårige?

Det virker helt absurd, når man ser det på TV-skærmen en onsdag aften.

Det har alt for ofte været sådan, at når man gik i kirke, så kunne man være sikker på, at præsten ville fortælle en, hvor forfærdeligt, egoistisk, ondt og fortabt et menneske, man er. Og vi ses næste søndag!

Strategien har selvfølgelig været, at kan man overbevise folk om deres synd, så vil de have brug for Gud.

Det er virkelig mærkeligt, at den strategi har slået fejl.

No regrets

Men selvom vi ser os selv som lovlige, demokratiske borgere og har svært ved at synes, at vi er nogle forfærdelige mennesker, så har vi et problem.

Fordi vi alle sammen samler en masse snavs op i løbet af vores liv.

Jo ældre vi bliver, desto mere pinligt bevidst bliver vi om vores egen tilbøjelighed til at fejle og dumme os.

Jesus fortæller en historie om en kvinde, der bliver grebet i ægteskabsbrud:

Johs. 8:7-9,

”Da de blev ved med at presse på med deres spørgsmål, rettede han sig op og sagde: »Den af jer, som er uden synd, skal være den første til at kaste en sten.« Så bøjede han sig igen forover og fortsatte med at skrive på jorden. Da de, der var kommet med kvinden, fik den besked, luskede de bort, den ene efter den anden - de ældste først. Til sidst var Jesus alene tilbage med kvinden midt i folkemængden.”

Vi oplever alle sammen, at vi i løbet af livet samler ting op, som vi ikke er stolte af.

Store ting og små ting. Nogle gange får vi bare sagt og gjort dumme ting, selvom vi ikke ønskede at gøre det. Andre gange gør vi ting, vi ved er forkerte, fordi vi ikke kan stå imod fristelsen.

Eller vi gør ondt mod andre, som vi først finder ud af lang tid efter, fordi vi ikke havde forstået situationens alvor.

Endelig er der tidspunkter, hvor vi bare i ren egoisme eller vrede eller jalousi gør nogle virkelig dumme ting.

”No regrets” er bl.a. navnet på en bog af en af Danmark store litterære skikkelser. **(BILLEDE)**

Uanset hvem du er, så skal du godt nok stramme den for at sige: ”No regrets”.

Hvis du fx er gift, hvad ville din mand/kone sige til den udtalelse? Eller en ven, som ved alt om dig?

Hvis du stadig siger "No regrets", så siger jeg: "Tillykke med det!", men det kan jeg ikke sige!

Jeg ærgrer mig over mange ting. Jeg gør mange fejl, som jeg ville ønske, jeg kunne gøre om.

Så sent som i den forgangne uge, har jeg måttet indse nogle fejltagelser og ting, jeg har vurderet helt forkert, og jeg har råbt min indre idiot ind i hovedet: "Hvornår lærer du det? Hvorfor tænker du dig ikke om? Hvor svært kan det være Lorenzen?".

Jesus går så langt, at han siger til den rige unge mand bare 5 vers senere i Luk. 18:

Luk. 18:19,

"»Hvorfor kalder du mig god?« spurgte Jesus. »Det ord kan jo kun bruges om Gud.»

Vores menneskelige problem er jo, at den stakkels rødhårede unge mand i fjernsynet har ret i, at vi må indse og indrømme vores egen fejlbarlige natur, selvom han ikke får kommunikeret det særligt godt.

Selvrenseren

Selvom ingen af os kan lide den religiøse hykler af en farisæer, som ingen fejl ser hos sig selv, så har vi travlt med at bortforklare og udglatte vores egne fejltrin.

Vi ser fejl i mennesker omkring os, mens vi laver særlige regler og særlige undtagelser for os selv.

"Jeg gjorde det jo ikke med vilje", "Jeg gjorde det kun, fordi jeg ikke havde det godt", eller vi terapeutiserer det: "Jeg gør kun sådan, fordi min mor er sådan og sådan eller min far er sådan og sådan" eller "Det er bare en særlig svaghed, som jeg har. Det må andre ligesom leve med."

Vi opfinder en slags indre selvjustits. Vi finder en grund til, at vores dumheder er i orden for netop mig.

For hvis vi indrømmer, at noget vi har gjort eller sagt er totalt uacceptabelt, hvad gør vi så med det?

Vi sætter vores pæne facade på og bortforklarer problemerne, fordi vi ikke kan klare alternativet.

Lige så opslidende at høre på alle kirkens fordømmelser og bedrevidenhed, lige så opslidende er det at prøve at leve et liv med "no regrets", hvor vi skal dække over alle vores fejl og dumheder.

Vi **skammer os** over alt det skrammel, vi får samlet sammen i livet, og vi ved ikke, hvor vi skal gøre af det. Skam kan gemmes væk i perioder, men det kommer altid tilbage til overfladen.

Du kan godt køre "no regrets" i noget tid, men du bliver altid indhentet af dig selv.

Min påstand i dag er, at den skam, vi bærer på, er et af de største problemer, vi mennesker har.

Nogle psykologer har sagt, at vores stærkeste drifter, er længslen efter anerkendelse, vores seksualdrift eller vores længsel efter at høre til.

Jeg tror, en af vores dybeste længsler er at føle os rene. Uden skyld og skam.

At vores tanker om os selv ikke bliver hi-jacket af dårlige ting i vores liv, som vi ikke kan fjerne.

Skammen kommer både af det, vi gør. Og af det, der bliver gjort imod os.

Nogle mennesker er så tynget af skam, at det er tydeligt for enhver. Man kan se det på dem fysisk.

Hos mange andre ligger det dybere i vores sjæl, og vi kan næsten vende os til den som en normal tilstand, men det er en byrde for os alle sammen.

Vi har mange måder at forsøge at bearbejde vores skam på, når først den kommer op til overfladen.

Religiøse ritualer, terapi, selvrealisering, gode gerninger som humanitært arbejde osv.

Det er ikke alt sammen skidt, men det som Jesus siger i historien og farisæeren og skatteopkræveren er, at det verden har brug for, er ikke flere selvhjælpsprogrammer og mere coaching.

Paulus udtrykker det meget enkelt og klart:

Rom. 3:23, *"Vi har jo alle svigtet og lever ikke op til Guds ideal."*

Det som vi længes efter mere end noget andet – renhed – kan vi ikke klare selv.

Renhed er ufatteligt tiltrækkende. Vi bliver draget mod renhed, når vi ser den.

Det er derfor, Jesus havde en så ufattelig effekt på mennesker, han mødte. Fordi han som den eneste har levet et liv i fuldstændig renhed. Uden skyld og uden skam.

Vi kan ikke rense os selv. Vi kan ikke tage os sammen og gøre gode gerninger nok til at opveje de dårlige.

Selvrenseriet er et livslangt projekt, som vi aldrig kommer til at lykkes med.

Vi kan ikke leve i "no regrets" og vi kan ikke rense os selv med vores gode gerninger som farisæeren.

Så vi er nødt til at finde en tredje mulighed. Skatteopkræveren kommer til Gud med et råb om nåde og slår sig for brystet. Han har forstået, at hvis vi vil være rene, så skal vi åbne os for Gud.

Jeg har hørt mange versioner af, hvad det er man får ud af at tro på Gud. Uanset om det er liv i overflod, adgang til himlen eller større glæde i hverdagen, så er der i hvert fald én ting, som jeg vil sige med i dag.

Jesus vil sætte os fri fra vores skam og fornedrelse. To måder at rense skam væk. Ikke eje den/ mirakuløst.

Rom. 3:24,

"Men vi bliver erklæret skyldfri på grund af Guds nåde. Det er en gave til os. Gaven består i, at Jesus Kristus påtog sig den straf, vi skulle have haft."

Bibelen siger, at Jesus er villig til at påtage sig vores skam, selvom han har levet et fejlfrit liv.

Det som Jesus opfordrer os til er at komme til ham med den rigtige indstilling og til at tage imod ham.

Gøre ting for min kone / samtale, åbne op. Mænd kan ikke lide intimitet, lade andre løse problemer.